

A tanuló kódszáma:

Državni izpitni center

N 2 4 1 1 3 1 2 1

6.
osztály

2024. május 7., kedd / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök: a tanuló által hozott kék vagy fekete töltőtoll vagy golyóstoll.

6. osztályos

ORSZÁGOS TUDÁSFELMÉRÉS

POPRAVLJENA RAZLIČICA

ÚTMUTATÓ A TANULÓNAK

Figyelmesen olvasd el ezt az útmutatót!
Kódszámodat ragaszd, illetve írd be a jobb felső sarokban levő keretbe!
Mielőtt a feladatok megoldásába kezdenél, óvatosan tépd ki a mellékletet, amelyen a két szöveg található!
Ezután figyelmesen olvasd el az egyes feladatok utasítását, és oldd meg a feladatokat!
Minden feladat esetében a választ az erre a célra kijelölt helyen írd a keretbe!
Írott betűkkel, olvashatóan írd!
Ha tévedtél, válaszodat húzd át, majd írd le a helyeset!
A végén még egyszer ellenőrizd a válaszaidat!
Sok sikert kívánunk.

A felmérőlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

Mészöly Miklós: Kökény kisasszony

Lakása legfelső ablakában könyökölt egész nap, és mind csak arra gondolt: vajon milyen lesz, ha egyszer megcsípi a Dér? Még kékebb? Még gömbölyűbb? Vagy egy még csodálatosabb ablakban fog könyökölni azután is? Ki tudja.

A meggy, a cseresznye, az alma – mind siettek nagyon, hogy még a meleg nyár megérlelje őket. Féltek a csípős ősztől. Úgy tanulták, hogy ősszel már a kamrában vagy a föld alatt illik aludni. S még véletlenül se mondtak semmi jót Kökény kisasszonyról; de rosszat annál többet. Hogy ilyen meg olyan, könnyelmű és meggondolatlan, egyszer majd biztos megjárja – s titokban valamennyien irigyelték.

Késő őszi lett, mire elcsöndesedett a hegyoldal, már senki se pletykált többet. Csak a nap sütött, a levegő pengett. Kökény kisasszony pedig szebb volt, mint valaha, majd kicsattant a boldogságtól.

– Milyen kék! – ámuldozott, és odarepült a legfelső ablak alá.

Ez olyan gyönyörűen hangzott, hogy Kökény kisasszony csak sóhajtani tudott, s bent, a hamvas bőre alatt, ahol egy kicsi mag bújt meg, összeszorult a szíve.

De akkor már bizonyosan tudta, hogy ez a szép szárnyas valaki nem lehet más, csak a Dér. S ahogy az öregektől tanulta, lehajtotta karcsú szárnyakát – és várt.

Sas úrfi is erre várt. Lecsippentette csőrével Kőkény kisasszonyt, magához emelte az ablakból, és odafektette a begye alá, a puha pihetollak közé.

Így szállt fel a magasba, hogy bemutassa a birodalmát.[...]

Nagy, teli éjszaka volt, fekete és szikrázó, amilyen csak egyszer van egy évben. Ezt is az öregektől hallotta Kökény kisasszony – és most örült, hogy megérte ezt az éjszakát. Megbújt a pihetollak között, és hallgatta Sas úrfi énekét. [...]

– Megérkeztünk? – kérdezte kicsi hangján Kökény kisasszony.

Éppen megérkeztek.

Úgy zuhantak vissza a hegyoldalra, mintha csak most repültek volna igazán. Kökény kisasszony egy apró lyukba gurult, és mindjárt elaludt. Ott érte az eső, a szél, a napfény, a föld betemette, s attól még szebbeket álmódott. Sas úrfi pedig kitartóan őrködött mellette, jöhetett bárki, bármi – még csak meg se mozdult.

Sok idő elmúlt ezután, hetek, hónapok. A hó leesett, a hó elolvadt – de akkor már nem volt sehol Sas úrfi; [...]

Kökény kisasszony pedig – akiből azóta gyönyörű bokor lett – unokáinak minden ősszel elmeséli, hogy milyen is az, ha egyszer eljön a Dér. Elmeséli, s olyankor mindig mosolyog.

N 2 4 1 1 3 1 2 1 0 5

I. RÉSZ

Az I. rész feladatai A kökény és felhasználása, valamint az Egyszerű és finom kökénylekvár című szövegekhez kapcsolódnak. Figyelmesen olvasd el a szövegeket, majd oldd meg a feladatokat!

1. Melyik szöveg hol található? Írd a vonalra a megfelelő forrást! A könyv esetében elég a szerző és a cím.

1. szöveg: _____

2. szöveg: _____

(1 pont)

2. Az 1. szöveg alapján egészítsd ki az alábbi táblázatot úgy, hogy a felső sorba írd be a megfelelő bekezdések sorszámát, az alsóba pedig az adott bekezdés témáját!

A bekezdés sorszáma			2.
Téma	a termés felhasználása	a növény élőhelye	

(2 pont)

3. Milyen a kökény termése? Válaszolj röviden!

Színe: _____

Alakja: _____

(2 pont)

4. Pótold az alábbi mondatban a megfelelő szavakat!

A 2. szöveg tulajdonképpen egy _____, amely leírja, hogyan kell _____ a kökénylekvárt.

(1 pont)

- Pektin hozzáadásával lerövidítjük a főzés idejét. I H

bokrokból álló kerítés:

(Milyen?)

(2 pont)

A kökénycserje 1–2 méter _____ nő meg.
(magas)

A növény késő _____ kezd virágozni.
(tavasz)

A kökény termése gyulladáscsökkentő hatású.

Magas C-vitamin-tartalma hozzájárul az immunerősítéshez.

Csak annyi vizet öntünk rá, amennyi éppen ellepi.

II. RÉSZ

A II. rész feladatai a *Kökény kisasszony* című szöveghez kapcsolódnak. Figyelmesen olvasd el a szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

1. a) Mi a szöveg műfaja? Karikázd be a megfelelő válasz betűjelét!

- A dal
- B elbeszélő költemény
- C mese
- D monda

(1 pont)

1. b) Hova tartozik eredete szerint a szöveg? Húzd alá a helyes választ, és a vonalon indokold meg a választásodat!

a műköltészethez

a népköltészethez

(1 pont)

2. Egészítsd ki a szövegre vonatkozó mondatokat a megfelelő szavakkal!

Kökény kisasszony valójában egy _____ bokor bogyója volt.

A bokor egy napos _____ állt. Kökény kisasszony

tavasztól _____ azon gondolkodott, mi lesz vele, ha megcsípi

a _____.

(2 pont)

nagyon hideg

(1 pont)

N 2 4 1 1 3 1 2 1 1 2

